

Suicid bland unga 15–29 år i Sverige

Mellan 2006 och 2020 ökade suicidtalet i åldersgruppen 20–29 år. Uppdaterade analyser fram till och med 2023 visar att denna trend står sig, men att den mattats av något. Suicidtalet i gruppen 15–19 år har varit relativt oförändrat under perioden.

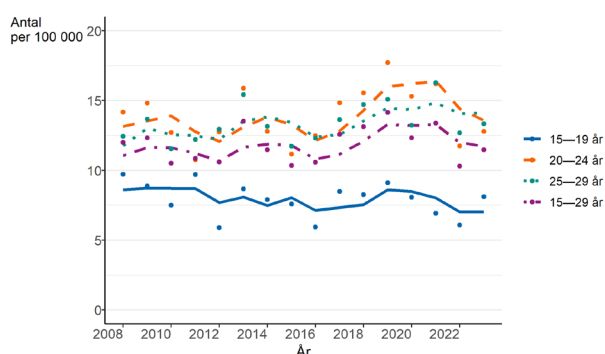
I många länder i Västeuropa har dödligheten bland unga i åldern 20–34 år minskat under 2000-talet (1), men även om Folkhälsomyndigheten i ett tidigare utgivet faktablad rapporterade en ökning i Sverige (3) har den här varit relativt oförändrad (1, 2). En stor del av dödligheten bland unga orsakas av skador, både avsiktliga och oavsiktliga. Omkring vart tredje dödsfall i åldern 15–29 år är suicid, och analyser från Folkhälsomyndigheten visar en viss ökning av suicid i denna åldersgrupp under perioden 2006–2020 (3).

Åldersgruppen 15–29 år är dock heterogen eftersom den består av både barn och unga vuxna. Syftet med det här faktabladet var att uppdatera tidigare fördjupade analyser för att undersöka hur trenden utvecklats sedan 2020.

Ingen ökning av suicid i åldern 15–19 år

Under perioden 2006–2023 registrerades totalt 3 868 suicid i åldersgruppen 15–29 år. Av de avlidna var 71 procent pojkar och 88 procent var födda i Sverige.

Figur 1. Antal suicid per 100 000 invånare i åldersgrupperna 15–19 år, 20–24 år och 25–29 år samt totalt för gruppen 15–29 år under perioden 2006–2023. Glidande medelvärden.

Figur 1 illustrerar utvecklingen av suicidtalet (antal suicid per 100 000 invånare) i de olika åldersgrupperna under perioden 2006–2023.

I åldersgruppen 15–19 år var suicidtalet lägst och relativt oförändrat under hela tidsperioden. För 20–24-åringarna började suicidtalet öka runt 2015 och i gruppen 25–29 år ökade det gradvis under hela perioden.

Sett till hela åldersspannet (15–29 år) ser trenden också ut att vara svagt ökande (figur 1), men analyserna visar alltså att de yngsta åldersgrupperna inte bidrar till denna utveckling.

Metod

Uppgifter om suicid kom från Socialstyrelsens dödsorsaksregister och omfattade 2006–2023. Individer inkluderades i analyserna om de var folkbokförda i Sverige och om de avlidit i säkert fastställda suicid, enligt ICD-10 (X60–X84). Som statistisk analysmetod användes Poisson-regression, vars resultat ger ett mått på den relativa årliga förändringen av suicid. Materialet var för litet för att presenteras uppdelat på kön. Regressionsanalyserna genomfördes både med och utan justering, och i de justerade analyserna kontrollerades resultatet för kön, födelseland och utbildningsnivå (föräldrars utbildningsnivå för gruppen under 25 år). Dessa uppgifter inhämtades från Statistiska centralbyrån och samkördes med data från dödsorsaksregistret.

Suicid ökade i åldersgruppen 20–29 år

Årstrenderna för suicid under perioden 2006–2023 undersöktes i regressionsanalyser (tabell 1). Även dessa analyser visar att utvecklingen i gruppen 15–19 år var stabil, alltså utan någon ökande eller minskande trend (p-värde > 0,05).

Däremot noteras en svagt uppåtgående trend i de två äldre åldersgrupperna, när analyserna justerades för kön, födelseland och utbildningsnivå. I gruppen 20–24 år var ökningen 1,1 procent och i gruppen 25–29 år 1,6 procent.

Tabell 1. Årlig relativ förändring av suicidtal i olika åldersgrupper under perioden 2006–2023, justerad och ojusterad modell, samt p-värden.

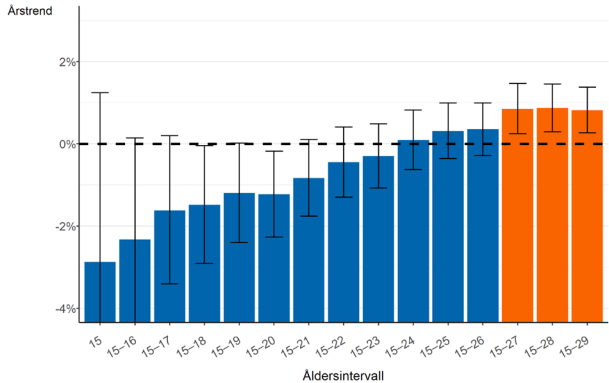
Ålder, modell (a)	Årstrend i % (b)	P-värde
15–19 år, ojusterad	–0,9	0,185
15–19 år, justerad	–0,9	0,178
20–24 år, ojusterad	0,7	0,145
20–24 år, justerad	1,1	0,030
25–29 år, ojusterad	1,1	0,029
25–29 år, justerad	1,6	0,001
15–29 år, ojusterad	0,7	0,030
15–29 år, justerad	1,2	0,0002

(a) I den justerade modellen ingår kön, födelseland och utbildningsnivå
(b) Beräknat som (incidenskvot-1)*100

Högre åldrar ligger bakom ökningen av suicid bland unga

Genom en så kallad expanderande modell kan vi illustrera hur de högre åldrarna bidrar till den totala årliga ökningen av suicid i gruppen 15–29 år (figur 2). Till varje stapel i figur 2 adderas ytterligare en ålder. Den första stapeln inkluderar enbart 15-åringar, den andra stapeln innehåller 15- och 16-åringar, den tredje stapeln 15–17-åringar osv. Först när 27-åringarna inkluderas ser vi en statistiskt säkerställd ökning av suicid, eftersom konfidensintervallet ligger över 0. Ju fler högre åldrar som inkluderas, desto tydligare blir trenden.

Figur 2. Estimerad årstrend för suicid i en expanderande åldersgrupp, från enbart 15-åringar (första stapeln) till 15–29-åringar (sista stapeln). Klammarna anger konfidensintervallen.

Sammanfattning

Åldersgruppen 15–29 år är heterogen och består av personer i skilda livsfaser. För att suicidpreventiva insatser ska kunna riktas till rätt målgrupp och rätt arena är det viktigt att veta om suicid har ökat lika mycket i alla åldrar. Våra fördjupade analyser visar att ökningen av suicid inte omfattar samtliga åldrar i åldersspannet 15–29 år. Bland personer under 20 år ses ingen ökning överhuvudtaget, utan den totala utvecklingen beror framförallt på att suicid ökar bland 25–29-åringar. Denna ökning var i genomsnitt cirka 1,7 procent per år under perioden 2006–2023.

Denna kunskap är viktig för det suicidförebyggande arbetet, men den behöver fördjupas och kompletteras med mer information, t.ex. om ungas psykiska hälsa, livsvillkor och levnadsförhållanden.

Referenser

1. Ågren G, Bremberg S. Mortality trends for young adults in Sweden in the years 2000-2017. Scand J Public Health. 2022;50(4):448-53.
2. Oskarsson H, Mehlum L, Titelman D et al., Nordic region suicide trends 2000–2018; sex and age groups. Nord. J Psychiatry. 2023 Oct;77(7):721-730. doi: 10.1080/08039488.2023.2231918.
3. Folkhälsomyndigheten. Ökning av suicid bland unga vuxna 20 – 29 år [citerad 2025-04-25]. Hämtad från: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/publikationer-och-material/publikationsarkiv/oe/okning-av-suicid-bland-unga-vuxna-20-29-ar/>